

Dosarul nr. 2ra-1218/2023
2-21057297-01-2ra-30082023

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: G. Grozav)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Pahopol, A. Malîi, R. Pulbere)

ÎN C H E I E R E

12 iunie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Oxana Parfeni
Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Larisa Naumova, reprezentată de avocatul Victoria Donica, și de Societatea cu Răspundere Limitată „CHIMCONSULT”, reprezentată de avocatul Sergiu Barbăneagră,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de către Naumova Larisa împotriva Societății cu Răspundere Limitată „CHIMCONSULT”, privind încasarea plăților salariale, compensației pentru concediul de odihnă, a penalității și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 13 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 16 aprilie 2021, Larisa Naumova a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „CHIMCONSULT”, privind încasarea plăților salariale, compensației pentru concediul de odihnă, penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că, la 9 iulie 2020, a fost emis ordinul prin care a fost demisă din funcția de director din cadrul Societății cu Răspundere Limitată „CHIMCONSULT”, în temeiul art. 85 alin. (1) din Codul muncii, la cerere.

Deși în baza acestui ordin s-a dispus ca contabilitatea întreprinderii să efectueze calculul și să-i achite toate drepturile salariale, din 9 iulie 2020 până în prezent acestea nu i-au fost efectuate, iar la toate încercările de a soluționa problema neachitării drepturilor salariale pe cale amiabilă, administrația Societății cu Răspundere Limitată „CHIMCONSULT” nu a întreprins nici o acțiune.

Astfel, a menționat că, a depus o plângere către Inspectoratul de Stat al Muncii și prin răspunsul din 28 septembrie 2020, a fost informată că procesul-verbal de control, cu prescripția a fost înmănată directorului Societății cu Răspundere Limitată „CHIMCONSULT”, Costăș Vitalie, în temeiul cărora urmau a-i fi achitate toate restanțele salariale în termen de 15 zile.

A precizat că, prin răspunsul din 28 septembrie 2020, Inspectoratul de Stat al Muncii a constatat existența următoarelor încălcări grave la întreprindere: angajatorul a admis restanțe la plata salariului pentru lunile mai – iulie 2020 și compensației pentru concediul nefolosit.

Reclamanta a menționat că, pe parcursul activității în calitate de angajat, a lucrat luna mai 2020, iunie 2020, 1 - 8 iulie 2020, fără a-i fi efectuată plata salariului, care potrivit ordinului nr. 01/P din 2 ianuarie 2019 constituie 10 000 de lei.

Prin urmare, restanța la salariu pentru 2 luni și opt zile constituie suma de 23 478 de lei, după cum urmează: luna mai – 10 000 de lei, iunie – 10 000 de lei, iulie (01 - 08 iulie) – 3 478,00 de lei, iar plata pentru concediul nefolosit, la data eliberării sale, constituie suma de 11 918 de lei.

Reclamanta a mai invocat necesitatea încasării penalității de întârziere pentru întârzierile plăților în legătură cu neachitarea în termen a salariului și compensației, care constituie suma de 31 787,48 de lei.

De asemenea, reclamanta a opinat că, în speță este necesară și încasarea cheltuielilor de asistență juridică, or, avocatul său a întreprins următoarele acțiuni: studierea și analiza materialelor ce țin de obiectul contractului; analiza și studierea actelor normative privind obiectul contractului; consultarea clientului pe toate întrebările ce au apărut pe parcursul derulării procesului; întocmirea somației; întocmirea și depunerea cererii de chemare în judecată; reprezentarea intereselor clientului în instanța de judecată; participarea la adunarea și prezentarea în instanța de judecată a probelor în confirmarea legitimității acțiunilor înaintate.

În urma concretizării cerințelor, reclamanta a solicitat recunoașterea încălcării drepturilor reclamantei de către Societatea cu Răspundere Limitată „CHIMCONSULT”, cu privire la neachitarea pentru munca prestată în conformitate cu art. 142 alin. (1) din Codul muncii; neachitarea compensației pentru concediul de odihnă nefolosit în conformitate cu prevederile art. 119 din Codul muncii, încasarea în folosul ei din contul Societății cu Răspundere Limitată „CHIMCONSULT” a datoriei salariale în mărime de 23 043 de lei, a datoriei pentru compensarea concediului de odihnă nefolosit în mărime de 12 353 de lei, a penalităților de întârziere calculată până la data emiterii hotărârii judecătorești, care la 20 aprilie 2021 constituie suma de 31 744,62 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată, inclusiv cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5 500 de lei (vol. I, f.d. 2-4).

Prin hotărârea din 14 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Larisa Naumova. S-a încasat de la Societatea cu Răspundere Limitată „CHIMCONSULT” în beneficiul Larisei Naumova datoria salarială neachitată în mărime de 23 043 de lei, compensația pentru concediul de odihnă în mărime de 12 353 de lei, pentru perioada mai – iulie 2020, cu calcularea și reținerea sumelor obligatorii la bugetul public și bugetul asigurărilor sociale, penalitatea de întârziere în mărime de 31 744,62 de lei și cheltuielile pentru asistența juridică în mărime de 5 500 de lei. S-a încasat de la Societatea cu Răspundere Limitată „CHIMCONSULT” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 2 014,22 de lei.

La 11 octombrie 2021, Societatea cu Răspundere Limitată „CHIMCONSULT”, reprezentată de avocatul Sergiu Barbăneagră, a declarat apel,

solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii instanței de fond și emitere unei noi hotărâri privind respingerea integrală a acțiunii ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 13 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererea de apel depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „CHIMCONSULT”, reprezentată de avocatul Sergiu Barbăneagră. S-a modificat hotărârea din 14 septembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Larisa Naumova împotriva Societății cu Răspundere Limitată „CHIMCONSULT”, privind încasarea plăților salariale, compensației pentru concediul de odihnă, a penalității și compensarea cheltuielilor de judecată în partea cuantumului penalității și cheltuielilor de judecată, în sensul micșorării cuantumului penalității până la suma de 13204,62 de lei și cheltuielilor de judecată cu titlu de cheltuieli de asistență juridică până la suma de 4000 de lei și, respectiv, micșorării cuantumului taxei de stat încasate în beneficiul statului până la suma de 1458,02 de lei. În rest hotărârea s-a menținut fără modificări.

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Chișinău a reținut că, consecințele prevederilor art. 330 alin. (2) din Codul muncii survin doar în cazul existenței vinei angajatorului ca o condiție obligatorie prevăzută de lege pentru angajarea răspunderii patrimoniale indicate. Angajatorul care nu și-a executat obligațiile prevăzute de lege și de contractul individual de muncă este prezumat în culpă, fiind apărât (eliberat) de răspundere numai dacă dovedește că a fost împiedicat să execute prevederile contractului printr-o cauză care nu-i poate fi imputată.

În acest context, Curtea de Apel Chișinău a menționat că instanța de fond urma să facă o distincție clară a perioadei în care nu s-au achitat plățile salariale și indemnizațiile de concediu, astfel încât să stabilească perioada în care neachitarea plăților salariale și indemnizațiilor de concediu se datorează exclusiv gestionării ineficiente a acesteia de către organul executiv – administratoarea Larisa Naumova, iar ca rezultat să calculeze penalitatea pentru neachitarea în termen a salariului și a indemnizațiilor de concediu doar pentru perioada în care aceasta nu a deținut calitatea de organ executiv al Societății cu Răspundere Limitată „CHIMCONSULT”.

Drept urmare, instanța de apel a stabilit că, în speță nu sunt aplicabile prevederile articolului 330 alin. (2) din Codul muncii, pentru perioada de până la 9 iulie 2020 (data concedierii Larisei Naumova din funcția de administrator al Societății cu Răspundere Limitată „CHIMCONSULT”), deoarece cumulul circumstanțelor constatate și relevate supra exclude culpa pârâtei în acea perioadă, or, neachitarea la timp a plăților salariale s-a datorat însăși intimei Larisa Naumova, care în perioada acumulării restanțelor salariale deținea funcția de organ executiv al angajatorului său și avea obligația pozitivă de a conduce societatea și transpune în practică voința acesteia, astfel încât să poată executa obligațiile pecuniare, inclusiv față de salariați.

În consecință, Curtea de Apel Chișinău a constatat că instanța de fond a ajuns greșit la concluzia de a încasa din contul Societății cu Răspundere Limitată „CHIMCONSULT” în beneficiul Larisei Naumova penalitatea în sumă de 31 744,62 de lei, or, la caz, penalitatea ce urma a fi încasată constituie suma de 13 204,62 de lei, deoarece Societatea cu Răspundere Limitată „CHIMCONSULT” nu poartă vina în reținerea plăților salariale în perioada în care Larisa Naumova

deținea funcția de organ executiv al Societății cu Răspundere Limitată „CHIMCONSULT”.

La 14 august 2023, prin intermediul oficiului poștal (f.d.5, Vol.II), Larisa Naumova, reprezentată de avocatul Victoria Donica, a declarat recurs împotriva deciziei din 13 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei noi decizii prin care să fie menținută integral hotărârea primei instanțe (f.d.1/4, Vol.II).

În motivarea recursului a invocat că decizia instanței de apel este una eronată, deoarece nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat eronat legea. A menționat că recurenta era în imposibilitate de a schimba situația, deoarece toate achitățile erau coordonate de către beneficiarul efectiv al companiei, prin urmare răspunderea nu este purtată de către Larisa Naumova, cum a constatat instanța de apel.

La 25 septembrie 2023, prin intermediul poștei electronice (f.d.12, Vol.II), Societatea cu Răspundere Limitată „CHIMCONSULT”, reprezentată de avocatul Sergiu Barbăneagră, a declarat recurs împotriva deciziei din 13 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi decizii prin care să fie respinsă integral acțiunea depusă de Larisa Naumova (f.d.9/11, Vol.II).

În motivarea recursului a invocat că intimata a activat în calitate de administrator al Societății cu Răspundere Limitată „CHIMCONSULT”, ce se confirmă prin extrasul eliberat de Camera Înregistrării de Stat, precum și prin procesul-verbal din 09 iulie 2021. În opinia recurentului, speța în cauză urma a fi examinată prin prisma Legii cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, or, relațiile în legătură cu antreprenoriatul, indiferent de forma de proprietate și genul de activitate, sunt reglementate de prezenta Lege, de legislația civilă. Astfel, relațiile dintre fondatorul întreprinderii și administratorul acesteia sunt relații reglementate de legislația civilă și constituie relații de ordin civil.

Recurenta a menționat că este injustă poziția instanței de fond, cât și a instanței de apel cu privire la temeinicia solicitării privind încasarea compensației pentru reținerile salariale în conformitate cu dispozițiile ar. 330 din Codul muncii. Or, la caz urmează a fi stabilit că imposibilitatea de plată a societății pârâte se datorează exclusiv gestionării ineficiente a acesteia de către organul executiv pe perioada acumulării restanței, funcție care la acel moment era deținută de către Larisa Naumova.

Conform dispozițiilor art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat public la 13 iunie 2023. La 18 iulie 2023, Curtea de Apel Chișinău a expediat, prin intermediul oficiului poștal, părților la proces copia deciziei, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de expediere a actului judecătoresc (vol. I, f.d. 227), însă date privind recepționarea acesteia de către părți lipsește la dosar.

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, recursul depus de Larisa Naumova, reprezentată de avocatul Victoria Donica, la 14 august 2023 și de Societatea cu Răspundere Limitată „CHIMCONSULT”,

reprezentată de avocatul Sergiu Barbăneagră, la 25 septembrie 2023, se încadrează în termenul prevăzut de art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

La 30 august 2023 și 02 octombrie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererii de recurs, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (vol. II, f.d. 8, 16).

Până la examinarea admisibilității recursului, intimații nu și-au valorificat dreptul lor procedural și nu au depus referințe.

Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

În această consecvență, se deduce că admisibilitatea recursului depus de Larisa Naumova, reprezentată de avocatul Victoria Donica, împotriva deciziei din 13 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, va fi examinată în baza temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare până la 01 septembrie 2023.

Examinând temeiurile recursului declarat de Larisa Naumova, reprezentată de avocatul Victoria Donica, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, 26 ianuarie 2023, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronate, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură

civilă, în vigoare la data declarării recursului.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reținând că recurenta Larisa Naumova, reprezentată de avocatul Victoria Donica, a făcut trimitere la temeiul de drept prevăzut de art. 432 (2) lit. a) și c) în vigoare la data depunerii recursului, precum că, instanța judecătorească nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată sau a interpretat eronat legea, nu a stabilit că instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers.

Subsecvent, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art.432 alin.(3) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, și anume, dacă cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; dacă cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție nu le-a stabilit.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, și anume dacă au fost săvârșite alte încălcări decât cele indicate ce ar constitui temei de declarare a recursului în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau dacă instanța de apel a apreciat probele arbitrar, sau dacă ar exista erori comise ce ar duce la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, nu a depistat.

În context, Completul de judecată constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, p.38, cauza Stanev

împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (cauza Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (cauza Helmers c. Suediei, 09 octombrie 1991).

Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de Larisa Naumova, reprezentată de avocatul Victoria Donica, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, este inadmisibil.

Ce ține de recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „CHIMCONSULT”, reprezentată de avocatul Sergiu Barbăneagră, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Temeiurile menționate la alin.(1) lit. d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

În sensul art. 433 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(1).

Articolul 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă statuează că, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, urmează să însușească în condițiile Codului de procedură civilă exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase. Astfel, normele precitate oferă un drept exclusiv instanței

de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul ne devolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că motivele de casare, invocate în recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „CHIMCONSULT”, reprezentată de avocatul Sergiu Barbăneagră, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către Curtea de Apel Chișinău și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Chișinău și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicări eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Chișinău, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretenși argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de Larisa Naumova, reprezentată de avocatul Victoria Donica, și de Societatea cu Răspundere Limitată „CHIMCONSULT”, reprezentată de avocatul Sergiu Barbăneagră, împotriva deciziei din 13 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Naumova Larisa împotriva Societății cu Răspundere Limitată „CHIMCONSULT”, privind încasarea plăților salariale, compensației pentru concediul de odihnă, a penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc